

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1ObdoV/9/2022
Identifikačné číslo spisu: 3000899953
Dátum vydania rozhodnutia: 09.04.2024
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:3000899953.15

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek JUDr. Jany Hullovej, JUDr. Miroslavy Janečkovej, JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu: Q. M., narodeného XX. V. XXXX, S. zastúpeného advokátom, JUDr. Jozefom Zemkom, Trenčín, M. Hricku 30, proti žalovanému: F. W., S. podnikajúceho pod obchodným menom Jozef Výdrnák, IČO: 11 975 911, o ochranu proti nekalej súťaži a iné, vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 7Cb/37/2000, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2022 sp. zn. 4Obo/6/2021, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

- Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo 16. júna 2021, č. k. 7Cb/37/2000-1031, rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovanému a štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal.
- Žalobca sa žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 22. marca 2000 pôvodne domáhal, aby súd prikázal žalovanému zdržať sa nekalej súťaže spočívajúcej vo výrobe a predaji plotových tvaroviek (betónové kvádre) rozmerov 400x200x100 (dvojdierová), 400x200x200 (dvojdierová) a 380x200x200 (osemdierová) a aby poskytol žalobcovi zadosťučinenie a náhradu škody vo výške 20 000,- Sk spolu s náhradou trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalovaný začal vyrábať rovnaké výrobky ako žalobca, na rovnakom stroji ako žalobca a s tým istým technologickým postupom ako žalobca, pričom ich označením za „betónové kvádre“ uvádzal zákazníkov do omylu, vyvolával nebezpečenstvo zámieny s výrobkami žalobcu, zákazníkov odhovárал od kúpy výrobkov od žalobcu, čím konal v rozpore s dobrými mravmi. Podľa žalobcu žalovaný svojím konaním naplňal znaky vyvolania nebezpečenstva zámieny napodobňovaním v zmysle § 47 ods. 1 písm. c) zákona c. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“) a znaky zľahčovania v zmysle § 50 OBZ.
- Žalobca podaním z 5. februára 2001 žiadal rozšíriť žalobu o ochranu úžitkového vzoru zapísaného

Úradom priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky pod č. XXXX, ktorým má žalobca chránené zariadenie na výrobu stavebných prvkov, pričom žalobca žiadal súd o pripustenie zmeny žaloby s naformulovaním nového petitu. Krajský súd uznesením z 26. februára 2001, č. k. 7Cb/37/00-58, pripustil zmenu žaloby tak, že petit žaloby znie: „1/ žalovaný je povinný zdržať sa vyvolania nebezpečenstva zámeny spočívajúcej v ponúkaní svojho výrobku „plotová tvarovka“ ako „betónová tvárnica“, zdržať sa parazitovania na povesti žalobcu tak, že protokoly o skúškach výrobkov žalobcu nebude vydávať za svoje protokoly, zdržať sa zľahčovania tým, že prestane napádať kvalitu a cenu výrobkov žalobcu, 2/ žalovaný je povinný poskytnúť žalobcovi peňažné zadost'učinenie v sume 20 000,- Sk, 3/ žalovanému súd určuje zdržať sa podnikateľskej a nepodnikateľskej činnosti používania zariadenia na výrobu stavebných prvkov, úžitkový vzor žalobcu č. 2789 registra ÚPV SR, 4/ žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia tak, ako tieto budú vyčíslené na poslednom pojednávaní, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vydaného konajúcim súdom.“.

4. Žalobca následne opäť podaniami zo 16. novembra 2004 a z 5. januára 2005 navrhol zmenu petitu žaloby. Krajský súd uznesením z 23. februára 2005 sp. zn. 7Cb/37/00, pripustil zmenu žaloby tak, že petit žaloby znie: „1/ žalovanému súd určuje zdržať sa podnikateľskej a nepodnikateľskej činnosti používania zariadenia na výrobu stavebných prvkov, úžitkový vzor žalobcu č. XXXX registra ÚPV SR, 2/ žalovaný je povinný poskytnúť žalobcovi peňažné zadost'učinenie v sume 5 000 000,- Sk, 3/ priznať v rozsudku žalobcovi právo uverejniť rozsudok na trovy žalovaného v Trenčianskych novinách a v Nemšovskom spravodaji, 4/ výrok rozsudku, ktorým súd určuje žalovanému zdržať sa pri podnikateľskej činnosti využívania zariadenia na výrobu stavebných prvkov, úžitkový vzor žalobcu č. XXXX registra ÚPV SR je predbežne vykonateľný, 5/ žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia tak, ako tieto budú vyčíslené na poslednom pojednávaní, to všetko do 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku vydaného konajúcim súdom, 6/ vo zvyšku zmenu návrhu nepripustil.“ Krajský súd zmenu nepripustil v časti týkajúcej sa priemyselného vzoru žalobcu č. XXXXX registrovanému Úradom priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky z dôvodu, že žalobca v tejto časti nepodložil svoj návrh žiadnymi dôkazmi a doterajšie výsledky konania nemôžu byť podkladom pre rozšírenie konania navrhované žalobcom, berúc pritom zreteľ na procesnú ekonomiku a zásadu hospodárnosti konania.

5. Krajský súd v poradí prvým rozsudkom z 23. marca 2005 sp. zn. 7Cb/37/00, žalobe čiastočne vyhovel. Súd prvej inštancie v prvom výroku určil žalovanému povinnosť zdržať sa pri svojej podnikateľskej aj nepodnikateľskej činnosti používať manipulačnú plošinu opatrenú nájazdom, ktorá je súčasťou zariadenia na výrobu stavebných prvkov a je chránená úžitkovým vzorom žalobcu č. XXXX, registra ÚPV SR, a vo zvyšku požadovaného zákazu žalobu zamietol. Krajský súd zároveň žalobcovi priznal právo uverejniť rozsudok v Trenčianskych novinách a Nemšovskom spravodaji zvýrazneným typom písma na trovy žalovaného a vo zvyšku žalobu zamietol. Obom sporovým stranám určil povinnosť zaplatiť preddavkové trovy štátu, každý v sume 4 626 Sk na účet tunajšieho súdu, pričom žiadnej zo sporových strán právo na náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v odôvodnení tohto rozsudku uviedol, že zo znaleckého posudku vypracovaného Ing. Q. M. vyplynulo, že na porovnávaných zariadeniach žalobcu a žalovaného bolo použité zhodné technické riešenie, keďže 93 % prvkov konštrukcie oboch zariadení je rovnakých a použitých v rovnakom množstve a dva prvky použité iba na zariadení žalobcu nemenia zásadným spôsobom konštrukciu zariadenia. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný zariadenie využíval najneskôr od júna 1999 a zhotovil si ho sám, nezávisle na žalobcovi, s výnimkou manipulačnej plošiny opatrenej nájazdom, pri ktorej zostrojený žalovaný čerpal z technického riešenia, ktorého majiteľom je žalobca. Žalovaný sa uvedeným postupom dopustil parazitovania v zmysle § 48 OBZ.

6. Proti rozsudku Krajského súdu z 23. marca 2005 sp. zn. 7Cb/37/00, podal odvolanie žalobca aj žalovaný. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, uznesením z 31. mája 2007 sp. zn. 3Obo/34/2007, odvolanie žalobcu odmietol a rozsudok súdu prvej inštancie v časti vyhovujúcej žalobe pre nepreskúmateľnosť zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Proti uzneseniu odvolacieho súdu sp. zn. 3Obo/34/2007, podal žalobca dovolanie v časti odmietajúcej odvolanie žalobcu, na základe

ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením z 30. septembra 2009 sp. zn. 1ObdoV/64/07, rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uznesením odvolacieho súdu z 31. novembra 2010 sp. zn. 5Obo/112/2009, bol rozsudok krajského súdu z 23. marca 2005 sp. zn. 7Cb/37/00, aj v jeho zamietajúcej časti, na základe odvolania žalobcu zrušený a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Krajský súd v poradí druhým rozsudkom z 27. októbra 2015 sp. zn. 7Cb/37/00, žalobu zamietol, žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 7 063,88 eur a povinnosť zaplatiť vzniknuté trovy štátu vo výške 307,11 eur. Podľa záverov súdu prvej inštancie žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno, a to ani v časti tvrdeného zhotovenia zariadenia na výrobu stavebných prvkov žalovaným podľa vzoru žalobcu a ani v časti tvrdenej nekalej súťaže. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že žalovaný zhotovil svoje zariadenie na výrobu stavebných prvkov, vrátane nájazdovej plošiny, nezávisle od žalobcu a začal ho používať skôr ako žalobcovi vzniklo právo prednosti v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZUV“). Žalovaný ani nevyrábal stavebné prvky zhodné s výrobkami žalobcu, keďže stavebné prvky žalovaného boli menšie. Žalobca vo vzťahu k nekalej súťaži svoje tvrdenia nešpecifikoval a nepodložil dôkazmi.

8. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením z 31. mája 2017 sp. zn. 4Obo/7/2016, rozsudok Krajského súdu z 27. októbra 2015 sp. zn. 7Cb/37/00, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo v konaní potrebné rozhodnúť o návrhoch na doplnenie dokazovania žalobcu a v ďalšom rozhodnutí sa vysporiadať s podstatnými námietkami žalobcu, ktoré sa týkali najmä používania technického riešenia chráneného úžitkovým vzorom patriacim žalobcovi v čase pred vznikom práva prednosti žalobcu.

9. Krajský súd rozsudkom zo 16. júna 2021 sp. zn. 7Cb/37/2000 (ďalej len „rozsudok“), výrokom I. žalobu zamietol, výrokom II. žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal a výrokom III. nepriznal štátu nárok na náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že po vrátení veci odvolacím súdom krajský súd vyzval strany sporu na oznámenie, či majú návrhy na doplnenie dokazovania. Žalovaný podaním zo dňa 18. septembra 2018 oznámil, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Žalobca podaním zo dňa 12. októbra 2018 navrhol dokazovanie podľa § 30 ods. 6 a § 29 ods. 1 a 2 písm. b) zákona č. 517/2007 Z. z., o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 517/2007“). Žalobca súdu prvej inštancie navrhol, aby požiadal Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky o odborné vyjadrenie k rozsahu ochrany vyplývajúcej z úžitkového vzoru č. XXXX a stanovenie, či stroj žalovaného, teda stroj, ktorý používal žalovaný v čase podania žaloby 22. marca 2000, resp. stroj, ktorý bol skúmaný znalcom Ing. Q. M., patrí do rozsahu ochrany úžitkového vzoru č. XXXX. Žalobca zároveň súdu prvej inštancie navrhol, aby uložil žalovanému povinnosť predložiť informácie o presnom počte a druhu vyrobených a predaných betónových stavebných prvkov, ktoré na svojom stroji vyrobil žalovaný v období od 13. novembra 2000 do 11. septembra 2007 spolu s účtovnými závierkami žalovaného za obdobie rokov 2000 až 2007. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, na základe žiadosti súdu prvej inštancie podal odborné vyjadrenie č. PÚV 292-2000 z 2. mája 2019, ku ktorému sa vyjadril žalobca aj žalovaný.

10. Na pojednávaní dňa 26. mája 2021 súd prvej inštancie, na základe návrhu na zmenu žaloby žalobcom, ktorý navrhol nasledovné znenie petítu: I. súd určuje, že žalovaný porušil práva žalobcu k úžitkovému vzoru UV2789 a práva k dizajnu PV181-2000, II. Súd určuje, že žalovaný sa dopustil voči žalobcovi nekalosúťažného konania, III. Súd priznáva žalobcovi právo uverejniť výrok rozsudku v Trenčianskych novinách a Nemšovskom spravodaji na trovy žalovaného, IV. žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia; pripustil zmenu žaloby v navrhovanom rozsahu v tej časti, ktorá sa týkala úžitkového vzoru a v časti, ktorá sa týka dizajnu, zmenu žaloby nepripustil.

11. Súd prvej inštancie, na základe vykonaných dôkazov ustálil nasledovný skutkový stav. Žalobca a

žalovaný vykonával podnikateľskú činnosť, žalobca od 4. januára 1991 a žalovaný od 24. septembra 1990, pôvodne podľa zákona č. 105/1990 Zb., o súkromnom podnikaní občanov. Od 6. novembra 1992 žalobca a od 29. júna 1992 žalovaný podnikajú, na základe živnostenských listov vydaných podľa zákona č. 455/1991 Zb., o živnostenskom podnikaní. Od 6. novembra 1992 vykonával žalobca ohlasovaciu živnosť - výroba betónových výrobkov, s miestom prevádzky Rybárska /JRD/ Nemšová. Podľa protokolov č. 16, 17 a č. 24 z 9. júla 1991 a č. 23 zo dňa 22. júla 1991 o kontrolných skúškach objemovej hmotnosti a pevnosti v tlaku vydaných Vojenskými stavbami Bratislava š.p., stavebné laboratórium, predložených žalobcom, žalobca vyrábal ľahké betónové tvárnice a priečkovky rozmerov hrúbka-dĺžka-výška 250x375x210 mm (TB-38/3), 250x340x214-216 mm (TB-35/3), 105x375x215 mm (TB-38/2), 115x290x214-218 mm (PB-30/2). Výrobe týchto výrobkov zodpovedá aj prehľad výrobkov žalobcu predložený spolu so žalobou. Ohlasovaciu živnosť výroba produktov z betónu a cementu /s výnimkou stavebných prvkov/ vykonával žalovaný od 22. februára 1999. Podľa správy o preukaznej skúške č. 30/06/99 vyhotovenej dňa 14. decembra 1999 Technickým a skúšobným ústavom stavebným, skúšobné laboratórium Nové Mesto nad Váhom žalovaný vyrábal betónové tvarovky plotové 400x200x200 mm, betónové tvarovky plotové 400x100x200 mm, betónový záhradný obrubník 400x185x30 mm, betónovú zatráňovačku 600x400x90 mm a betónovú svahovku 400x300x190 mm. Správa obsahuje opis výroby betónových výrobkov vo výrobni v tomto znení (list č. 4 správy): „Hotová betónová zmes sa z miešačky dopraví prepravnými pojazdnými nádobami k vibračnej forme /na každý druh výrobku je zhotovená iná oceľová forma/. Z pojazdných nádob sa betónová zmes nasýpa pomocou murárskych naberačiek do oceľových foriem. Po naplnení foriem sa betónová zmes zavibruje a dopĺňa zmesou až po povrch foriem. Zmes sa vo formách zarovná a ešte sa ubije zariadením, ktoré je súčasťou formy. K forme je pripevnená pántmi. Týmto zariadením sa zavibrovaný výrobok z formy vytlačí na betónovú pracovnú plochu. Vibračná forma sa presunie na voľné miesto a cyklus sa opakuje. Betónové záhradné obrubníky sa vyrábajú na vibračnom stole“. Rovnaké výrobky v rozmeroch a rovnaký opis výroby obsahuje aj správa č. 30/15/00 vyhotovená dňa 17. novembra 2000 Technickým a skúšobným ústavom stavebným, skúšobné laboratórium Nové Mesto nad Váhom. Ohlasovacia živnosť výroba stavebných prvkov z betónu bola žalovanému povolená, na základe živnostenského listu zo dňa 3. júla 2000, ktorý je aj dňom začatia živnosti. O vydanie živnostenského listu na predmetnú ohlasovaciu živnosť požiadal žalovaný, na základe výsledkov kontroly Okresného úradu Trenčín dňa 19. júna 2000 v jeho prevádzkarni Rybárska ulica 15, Nemšová, pri ktorej bolo zistené, že v tejto prevádzkarni boli vyrobené a v ponuke betónové plotové tvarovky, čo bolo v rozpore s vydaným živnostenským listom v predmete činnosti výroba produktov z betónu a cementu (s výnimkou stavebných prvkov). Prevádzka žalovaného na adrese Rybárska 15, Nemšová bola ohlásená dňa 27. augusta 1999. Výrobu betónových tvaroviek plotových, betónových stĺpikov, zatráňovacích tvárnic, dlažby, betónových kvádrov na oplatenie vykonával žalovaný už v období 25. júna 1999, kedy napr. vyúčtoval cenu za dodanie týchto výrobkov faktúrou č. 99067. Túto výrobu potvrdzuje aj faktúra č. 2000-019 zo dňa 16. marca 2000. Z čestných prehlásení zamestnancov žalobcu zo dňa 20. mája 2000 súd prvej inštancie zistil, že od roku 1999 začal F. W. vyrábať betónové tvárnice a priečkovky, výroba bola totožná ako u žalobcu a žalovaný používal pri výrobe rovnaké technologické postupy a vibračné formy žalovaného na výrobu betónových tvárnic a priečkoviek boli zhodné s vibračnými formami, ktoré zhotovil a vymyslel žalobca. Z výsluchu svedka E. A. vykonaného na pojednávaní dňa 25. júna 2003, ktorý bol zamestnancom žalobcu od 1. júla 1999 do 16. augusta 1999, vyplynulo, že u žalovaného pracoval od jari 2000 po dobu 2 alebo 3 sezón, kde vykonával práce s liatym betónom, pri výrobe betónových tvárnic nerobil. Keď prišiel pracovať k žalovanému, tento používal na výrobu betónových výrobkov už svoju zmes a stroj na ich výrobu mal už vytvorený, pričom bol podľa svedka jednoduchší ako žalobcov a bol v tom čase aj s nájzdovou plošinou, ale iných rozmerov ako u žalobcu. Svedok W. Q. na pojednávaní dňa 25. júna 2003 vypovedal, že ako zamestnanec žalovaného vie, že stroj na výrobu betónových tvárnic bol zhotovovaný na dielni u žalovaného a na jeho výrobe sa podieľali zamestnanci L. a Q. X., pričom žalovaný práce na stroji usmerňoval. Svedok L. X. vypovedal, že stroj a žalovaným zakreslené formy zhotovoval on a jeho brat Q., každý výrobok žalovaného na inú formu. Svedok Q. V., priateľ a zamestnanec žalovaného od 3. apríla 2000 do 31. októbra 2000 vypovedal, že bol pri výrobe stroja, stroj vymyslel a výrobu stroja riadil žalovaný, pri jeho výrobe nevidel žiadne výkresy a výroby sa zúčastnili L. a Q. X.. Stroj bol zložený zo štyroch plechov, vibrátora, nájzdovej plošiny a z mašiny.

12. Dňa 13. novembra 2000 Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky zapísal do registra podľa § 11 ods. 1 ZÚV vzor č. 2789 pre majiteľa a pôvodcu Q. M., Nemšová SK, číslo prihlášky 292-2000 s dátumom podania prihlášky 11. septembra 2000 a s dátumom zverejnenia vo Věstníku dňa 12. februára 2001 s názvom „Zariadenie na výrobu stavebných prvkov“. Na str. 5 osvedčenia sú obsiahnuté nároky na ochranu v rozsahu siedmych bodov, vrátane výkresov časti ochrany nárokov. Znaleckým posudkom č. 003/2004 vypracovaným znalcom v odbore strojárstvo Ing. Q. M. dňa 17. septembra 2004 bolo konštatované, že pri zhotovení zariadení na výrobu stavebných prvkov používaných žalobcom a žalovaným bolo použité zhodné technické riešenie, keďže 93 % prvkov konštrukcie oboch zariadení je rovnakých a použitých v rovnakom množstve a dva prvky použité iba na zariadení žalobcu nemenia zásadným spôsobom konštrukciu stroja.

13. Na základe žiadosti žalobcu Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky vo vyjadrení z 13. októbra 2015 uviedol, že prihláška k úžitkovému vzoru č. XXXX bola podaná na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky 11. septembra 2000 a úžitkový vzor č. XXXX bol zapísaný do registra 13. novembra 2000, pričom zanikol uplynutím doby jeho platnosti 11. septembra 2007. Prihláška dizajnu č. XXXXX bola podaná na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky rovnako z 11. septembra 2000, dizajn č. XXXXX bol zapísaný do registra 26. marca 2001 a zanikol uplynutím doby platnosti 11. septembra 2010. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky vo vyjadrení tiež uviedol, že pred ním neprebiehali žiadne konania, ktorými by tretie osoby spochybnili zápis úžitkového vzoru č. XXXX a dizajnu č. XXXXX do registra, t. j. právo prednosti, ktoré vzniklo podaním prihlášky úžitkového vzoru a prihlášky dizajnu.

14. Na návrh žalobcu súd prvej inštancie vyžiadal od Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky odborné vyjadrenie, ku ktorému súd poskytol znalecký posudok č. 003/2004 Ing. Q. M.. Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky odborným vyjadrením z 2. mája 2019 porovnaním znakov nárokov na ochranu úžitkového vzoru č. 2789 so znakmi zariadenia žalovaného v rozsahu druhého až siedmeho nároku vyslovil, že je možné konštatovať, že zariadenie žalovaného obsahuje všetky podstatné znaky, resp. ich technické ekvivalenty riešenia uvedené v 1., 2., 4., 5. a 6. nároku na ochranu úžitkového vzoru.

15. Krajský súd v odôvodnení rozsudku zdôraznil, že na to, aby bolo možné určité konanie byť kvalifikované ako konanie nekalosúťažné, je potrebné kumulatívne splniť tri podmienky: (1) musí ísť o konanie v hospodárskej súťaži, (2) konanie musí byť v rozpore s dobrými mravmi súťaže a (3) konanie musí byť spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Žalovaný sa mal nekalosúťažného konania podľa žalobcu dopustiť napodobňovaním výrobkov žalobcu, čím malo dôjsť k vyvolaniu nebezpečenstva zámery, ďalej zľahčovaním, keď žalovaný mal ponúkať svoje výrobky za polovičné ceny ako žalobca. Žalovaný mal aj parazitovať na povesti žalobcu, keď testy na výrobky žalobcu mal poskytovať svojim zákazníkom s tvrdením, že platia aj pre výrobky žalovaného a žalovaný mal umiestniť tabuľu bez označenia mena iba s uvedením výrobkov a šípkou k domu žalovaného. Zároveň žalovaný mal rozhodnutie o výsledku skúšok zo 17. novembra 2000 na svoje výrobky, pričom výrobu betónových tvárnic a betónových priečkoviek začal už na jar 2000 a vyrábal ich na stroji, ktorý má žalobca chránený úžitkovým vzorom.

16. Žalobca podal žalobu 22. marca 2000, t. j. v čase pred podaním prihlášky úžitkového vzoru, ktorú podal 11. septembra 2000. Žalobca viazal nároky uplatnené žalobou na určenie, že žalovaný porušil práva žalobcu k úžitkovému vzoru č. XXXX a žalovaný sa dopustil nekalosúťažného konania. K zverejneniu úžitkového vzoru č. XXXX vo Věstníku v registri úžitkových vzorov 12. februára 2001 a podaním prihlášky 11. septembra 2000 vzniklo žalobcovi právo prednosti podľa § 9 ods. 1 ZÚV. V súlade s § 4 ods. 3 ZÚV sa technické riešenie zariadenia žalobcu na výrobu stavebných prvkov považuje za nezverejnené aj za dobu posledných šesť mesiacov pred podaním prihlášky, preto od začatia súdneho konania 22. marca 2000 príslúcha žalobcovi ochrana úžitkového vzoru.

17. Žalovaný tvrdil, že svoje zariadenie vyrobil nezávisle od zariadenia žalobcu, a to v roku 1999, teda pred tým, ako patrila žalobcovi ochrana úžitkového vzoru. Existenciu zariadenia žalovaného vyhodnotil

súd ako preukázanú skutočnosť, ktorá vyplýva najmä zo správy o preukaznej skúške č. 30/06/99 vyhotovenej 14. decembra 1999 Technickým a skúšobným ústavom stavebným, skúšobné laboratórium Nové Mesto nad Váhom, ktorá obsahuje aj opis výroby betónových výrobkov vo výrobní žalovaného. Existenciu tohto zariadenia potvrdzujú aj výpovede svedkov a čestné prehlásenia svedkov z 20. mája 2000. Žalovaný teda uplatnil v konaní hmotnoprávnu námietku v rozsahu § 13 ods. 1 ZÚV, pričom svoje právo predchádzajúceho užívateľa iným spôsobom neuplatnil. Podľa názoru súdu prvej inštancie bolo potrebné túto hmotnoprávnu námietku žalovaného posúdiť v konaní ako otázku predbežnú. Vo vzťahu k námietke žalobcu o nemožnosti posúdenia práva predchádzajúceho užívateľa ako predbežnej otázky v konaní, súd prvej inštancie uviedol, že v tomto prípade súd rozhoduje o nekalosúťažnom konaní, pričom právne posúdenie nekalosúťažného konania nevyklučuje riešenie predbežných otázok, ktorou je v tomto prípade otázka, či úžitkový vzor žalobcu pôsobil alebo nepôsobil proti žalovanému, ktorý pred vznikom práva prednosti žalobcu využíval technické riešenie chránené úžitkovým vzorom. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že znenie ust. § 13 ods. 2 ZÚV nevyklučuje posudzovanie práva predchádzajúceho užívateľa ako predbežnej otázky, na základe hmotnoprávnej námietky žalovaného. Súd prvej inštancie mal na základe výsluchu svedkov za preukázané, že žalovaný zostrojil zariadenie na výrobu jeho výrobkov nezávisle od žalobcu. Tvrdenia žalobcu sú spochybnené aj tým, že okrem zariadení žalobcu a žalovaného preukázateľne existovali stroje zostrojené skôr, ktoré patrili p. Z. a p. A.. Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie uzavrel, že úžitkový vzor žalobcu č. XXXX pre zariadenie na výrobu stavebných prvkov, na základe použitia § 9 ods. 1 a § 4 ods. 3 ZÚV nepôsobil pred rozhodnou dobou (11. marca 2000) proti žalovanému, ktorý využíval minimálne od roku 1999 technické riešenie chránené úžitkovým vzorom. Krajský súd považoval za podstatný aj zánik platnosti úžitkového vzoru 11. septembra 2007 a pozastavenie prevádzkovania živnosti výroby betónových výrobkov žalobcom v čase od 28. júla 2005 do 8. januára 2006.

18. Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu žalobcu na uloženie povinnosti žalovanému oznámiť presný počet a druh betónových stavebných prvkov, ktoré na svojom stroji žalovaný vyrobil a predal v období od 13. novembra 2000 do 11. septembra 2007 spolu s účtovnými závierkami za uvedené roky. Uvedené dôkazy považoval súd prvej inštancie za nadbytočné a bez významu na zistený skutkový stav a právne posúdenie veci.

19. Žalobcom uplatnené nároky na určenie, že žalovaný porušil práva žalobcu k úžitkovému vzoru č. XXXX a určenie, že žalovaný sa dopustil voči žalobcovi nekalosúťažného konania, sú svojím charakterom určovacie žaloby vyžadujúce pre svoje uplatnenie preukázanie naliehavého právneho záujmu. Určenie, či tu právo je alebo nie je, vyžaduje existujúci stav určenia v čase rozhodnutia predmetu konania súdom. Vzhľadom na to, že ochrana úžitkového vzoru zanikla 11. septembra 2007 a úžitkový vzor zároveň nepôsobil voči zariadeniu žalovaného na výrobu betónových výrobkov, je dôvodom pre zamietnutie žaloby chýbajúci naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení.

20. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 165 000 eur súd prvej inštancie uviedol, že žalobca vo vzťahu k nemajetkovej ujme nesplnil svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť, preto krajský súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

21. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania dospel krajský súd k záveru o potrebe aplikovať ust. § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Dôvody hodné osobitného zreteľa vzhliadol súd prvej inštancie v sociálnych a majetkových pomeroch žalobcu a jeho zdravotnom stave. V konaní úspešnému žalovanému preto nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal. Z rovnakého dôvodu súd prvej inštancie nepriznal ani štátu nárok na náhradu trov konania.

22. Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 30. marca 2022, č. k. 4Obo/6/2021-1076, výrokom I. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 16. júna 2021, č. k. 7Cb/37/2000-1031, potvrdil a výrokom II. žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

23. Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených v

odvolaní, sa odvolací súd stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukázal, pričom uviedol ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

24. Vo vzťahu k námietke žalobcu o nerešpektovaní skutočnosti, že technické riešenie zariadenia žalovaného spadá pod ochranu úžitkového vzoru žalobcu a o nevysporiadanie sa s odborným vyjadrením Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky z 2. mája 2019, odvolací súd upozornil, že s týmto sa súd prvej inštancie vysporiadal a práve aj, na základe tohto odborného vyjadrenia dospel k záveru, že zariadenie žalovaného spadá pod ochranu úžitkového vzoru žalobcu. Pokiaľ by tomu tak nebolo, súd prvej inštancie by sa ďalej nezaoberal skutočnosťou, kedy prišlo k zostrojeniu zariadenia žalovaného, keďže táto otázka by bola bezpredmetná, ale žalobu by zamietol v tejto časti z dôvodu, že práva vyplývajúce žalobcovi z úžitkového vzoru č. XXXX porušené byť nemohli. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že zariadenie žalovaného spadá pod ochranu úžitkového vzoru č. XXXX patriaceho žalobcovi, súd skúmal, pre účely prípadnej aplikácie § 13 ods. 1 ZÚV, či došlo k zostrojeniu zariadenia žalovaného v čase pred vznikom práva prednosti žalobcu a či k zostrojeniu zariadenia žalovaného prišlo nezávisle od žalobcu.

25. Vychádzajúc zo znenia samotnej žaloby zo 17. marca 2000, ako aj návrhu žalobcu zo 7. februára 2001 a doplnujúceho podania žalobcu z 5. februára 2001, v ktorých sám žalobca uviedol, že žalovaný používal už v čase podania žaloby (22. marca 2000) totožné zariadenie na výrobu stavebných prvkov ako žalobca, teda ešte v čase, kedy žalobcovi neprislúchala ochrana vyplývajúca z neskôr zapísaného úžitkového vzoru, ani právo prednosti. Odvolací súd poukázal na to, že žalobca k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z 13. júna 2001 priložil ako dôkaz č. 2 fotografie zariadenia, ktoré žalovaný používal od marca 2000, kde je vidno aj manipulačnú plošinu a nájazdovú plošinu neskôr označenú znalcom Ing. Q. M. v znaleckom posudku č. 003/2004 číslami 6 a 20. Žalobca od začiatku konania nenamietal, že by zariadenie, ktoré používal žalovaný v čase podania žaloby nebolo zhodné so zariadením žalobcu, a teda s technickým riešením žalobcu neskôr chráneným úžitkovým vzorom č. XXXX, žalobca namietal výlučne nezávislosť vytvorenia zariadenia žalovaného, pričom uvádzal, že predchádzajúci zamestnanec žalobcu E. A., sa mal od 18. augusta 1999 zamestnať u žalovaného, teda zhruba v čase, kedy mal žalovaný začať s výrobou výrobkov na zariadení zhodnom so zariadením žalobcu. Svedok E. A. pritom na pojednávaní dňa 25. júna 2003 vypovedal, že do uvedeného dátumu bol síce zamestnancom žalobcu, ale u žalovaného začal pracovať až na jar v roku 2000, kedy už žalovaný mal svoj stroj vytvorený a mal na ňom aj nájazdovú plošinu, ale iných rozmerov ako žalobca.

26. K záveru o preukázaní existencie zariadenia žalovaného v roku 1999 dospel súd prvej inštancie, na základe správy o preukaznej skúške č. 30/06/99 vyhotovenej 14. decembra 1999 Technickým a skúšobným ústavom stavebným, skúšobné laboratórium Nové Mesto nad Váhom, ďalej na základe výpovedí svedkov a aj čestných prehlásení svedkov (zamestnancov žalobcu) z 20. mája 2000 predložených samotným žalobcom. V rámci odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie boli zohľadnené aj výpovede W. Q., Q. X., L. X., E. A. a Q. V., z ktorých vyplynulo, že zariadenie žalovaného bolo zostrojené pred vznikom práva prednosti žalobcu a bolo vytvorené nezávisle od žalobcu. V súvislosti so správami o preukaznej skúške č. 30/06/99 a č. 30/15/00 vypracovanými Technickým a skúšobným ústavom stavebným, pobočka Nové Mesto nad Váhom, odvolací súd uviedol, že predmetom týchto skúšok nebolo skúmanie zariadenia žalovaného, ale jeho výrobkov. To znamená, že uvedené správy neobsahujú podrobný opis zariadenia žalovaného, pričom ako nepravdivé odvolací súd vzhliadol, že by z nich vyplývalo, že ku dňu 17. novembra 2000 ešte nebolo zariadenie žalovaného opatrené nájazdovou a manipulačnou plošinou, keď 17. november 2000 je len dátum vyhotovenia správy č. 30/15/00, avšak vzorky betónových výrobkov boli odobraté k preukaznej skúške 10. júla 2000 (číslo listu 3 predmetnej správy), ku ktorému dátumu sa vzťahuje aj opis ich výroby, preto uvedené správy ani nie sú spôsobilé preukázať, že by po čase vzniku práva prednosti (11. septembra 2000) prišlo k prispôbeniu stroja žalovaného podľa vzoru žalobcu.

27. Odvolací súd považoval za dostatočné a jasné vysvetlenie súdu prvej inštancie, z akých vykonaných dôkazov vychádzal pri formovaní svojho záveru o naplnení hypotézy ust. § 13 ods. 1 ZÚV, teda

nezávislému vytvoreniu zariadenia žalovaného pred vznikom práva prednosti žalobcu. Nejednalo sa len o faktúry predložené žalovaným, ale aj vykonané dôkazy výsluchom viacerých svedkov aj navrhnutých samotným žalobcom (E. A.), čestnými prehláseniami podpísanými samotnými zamestnancami žalobcu a predloženými žalobcom, denníkom prác žalovaného. Tieto dôkazy vyhodnotil súd prvej inštancie jednotlivo a aj vo vzájomnej súvislosti. Vo všeobecnosti by blízkosť prevádzok sporových strán a presun zamestnanca od žalobcu k žalovanému bola skutočnosťou, ktorá by svedčila v prospech žalobcu, avšak odvolací súd zdôraznil, že súdy sú povinné ku každej veci pristupovať jednotlivo a obsah spisu v danom spore dáva dostatočne jasný podklad pre skutkové závery konštatované súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto odvolacie námietky žalobcu nepovažoval za dôvodné.

28. V postupe súdu prvej inštancie, ktorý nezistil také skutkové okolnosti dávajúce podklad pre naplnenie skutkovej podstaty nekalosúťažného konania, odvolací súd s prihliadnutím na odvolacie námietky žalobcu nevzhladol pochybenia alebo logické nesprávnosti. Aj keď žalobca a žalovaný boli priamymi konkurentmi, odvolací súd zdôraznil, že pre záver o nekalosúťažnom konaní je potrebné preukázať aj správanie súťažiteľa v rozpore s dobrými mravmi súťaže, čo v tomto prípade u žalovaného preukázané nebolo. Odvolací súd uzavrel, že žalovaný neporušoval práva žalobcu k úžitkovému vzoru, pričom nebolo preukázané ani, že by žalovaný napodobňoval výrobky žalobcu, a tým vyvolal nebezpečenstvo zámieny v iných, ako z povahy výrobku funkčne a technicky predurčených vlastnostiach. Za preukázané nepovažoval odvolací súd ani ďalšie tvrdenia žalobcu, a sice že žalovaný mal osadením reklamnej tabule zavádzať zákazníkov, prezentovať testy žalobcu za vlastné, úmyselne znižovať ceny svojich výrobkov alebo rozširovať o žalobcovi a jeho výrobkoch nepravdivé informácie. Len samotné osadenie reklamnej tabule podľa názoru odvolacieho súdu nemôže byť považované za nekalosúťažné konanie. Okrem iného z tvrdení a dôkazov predložených žalobcom nevyplývalo, že by osadením reklamnej tabule žalovaný porušil dobré mravy súťaže. Vzhľadom na skutočnosť, že uvedené tvrdenia žalobcu neboli v konaní preukázané, odvolací súd vyjadril správnosť konštatovania súdu prvej inštancie, keď dôvod pre vyhovie žalobe v tejto časti nezistil.

29. Keďže súd prvej inštancie meritórne dospel k záveru, že k porušeniu práv žalobcu k úžitkovému vzoru neprišlo a žalovaný sa nedopustil nekalosúťažného konania, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti výroku I. a II. žalobného návrhu vyhodnotil ako vecne správne. Vo vzťahu k žalobnému návrhu o priznaní práva na uverejnenie výroku rozsudku v Trenčianskych novinách a Nemšovskom spravodaji, odvolací súd rovnako považoval zamietajúci výrok rozsudku súdu prvej inštancie za vecne správny, a to práve s ohľadom na absentujúce zistenie o nekalosúťažnom konaní žalovaného. Inými slovami, nebolo zistené porušenie práv žalobcu k úžitkovému vzoru žalovaným, ani nekalosúťažné konanie žalovaného, teda neexistoval podklad na priznanie finančného zadost'učinenia žalobcovi.

30. V závere odvolací súd považoval za potrebné vyjadriť sa aj k podstatnej právnej otázke nastolenej žalobcom, a to, či žalovaný mohol v konaní uplatniť námietku práva predchádzajúceho užívateľa (§ 13 ods. 1 ZÚV) ako hmotnoprávnu námietku a či nebolo potrebné, aby žalovaný svoje právo predchádzajúceho užívateľa uplatnil samostatnou určovacou žalobou. Odvolací súd bol toho názoru, že nič nebránilo žalovanému v súdnom konaní, v ktorom sa žalobca ako majiteľ úžitkového vzoru domáha žalobou na plnenie proti žalovanému povinnosti zdržať sa používania technického riešenia chráneného úžitkovým vzorom žalobcu a zaplatenia finančného zadost'učinenia, teda práv patriacich majiteľovi úžitkového vzoru, namietat, že úžitkový vzor žalobcu proti žalovanému nepôsobí. Túto otázku bol podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie oprávnený skúmať ako otázku predbežnú. Odvolací súd zo znenia ust. § 13 ods. 2 ZÚV nezistil, že by stanovovalo pre žalovaného povinnosť uplatniť svoje právo predchádzajúceho užívateľa výlučne prostredníctvom samostatnej určovacej žaloby a súčasne nemožnosť brániť sa v konaní iniciovanom majiteľom úžitkového vzoru právom predchádzajúceho užívateľa. Účel ust. § 13 ods. 2 ZÚV videl odvolací súd v poskytnutí možnosti predchádzajúcemu užívateľovi priamo ustanovením v osobitnom zákone podať žalobu o určenie, ktorá bude slúžiť na odstránenie stavu prípadného ohrozenia práva predchádzajúceho užívateľa, bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu, nie však obmedzenie práva predchádzajúceho užívateľa stanovením výlučného spôsobu jeho uplatnenia.

31. Nakoľko opodstatnenosť odvolacích dôvodov odvolací súd nezistil, výrok rozsudku súdu prvej inštancie vyhodnotil ako vecne správny, preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP potvrdil. Keďže žalovanému v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, odvolací súd v súlade s čl. 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

32. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f) CSP) a jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

33. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 420 písm. f) CSP dovolateľ argumentoval tým, že považoval za nepochopiteľné, keď súd prvej inštancie už v roku 2005, na základe celkom rozsiahlo vykonaného dokazovania skonštatoval, že konanie žalovaného bolo nekalosúťažné, a ten istý súd po uplynutí takmer 15 rokov dospel k opačnému záveru, že konanie žalovaného už nekalosúťažné nebolo. Dovolateľ vyjadril nesúhlas s uvedeným záverom súdu prvej inštancie, ku ktorému dospel aj napriek tomu, že žalovaný už v priebehu ďalšieho konania (za cca 15 rokov) nevyprodukoval žiadny relevantný dôkaz preukazujúci neopodstatnenosť podaného žalobného návrhu. Dovolateľ trval na tom, že v priebehu doterajšieho súdneho konania dostatočne a jasne preukázal opodstatnenosť podaného návrhu, svoju argumentáciu podporil dôkazmi, z ktorých najkľúčovejším bolo odborné vyjadrenie Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky zo dňa 02.05.2019. Tento dôkaz bol vykonaný aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2017 sp. zn. 4Obo/7/2016, ktorým bolo prikázané súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie práve o toto vyjadrenie Úradu priemyselného vlastníctva SR.

34. Prípustnosť dovolania videl dovolateľ aj v existencii dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, dovolateľ formuloval nasledovne: „či žalovaný mohol v konaní uplatniť námietku práva predchádzajúceho užívateľa podľa § 13 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch ako hmotnoprávnu námietku?“.

35. Uvedenú právnu otázku dovolateľ doplnil ďalšími (4) otázkami:

- Je nevyhnutné, aby užívateľ svoje právo predchádzajúceho užívateľa uplatnil samostatnou (určovacou) žalobou?
- Je možné posúdiť otázku vzniku práva predchádzajúceho užívateľa ako predbežnú otázku, alebo takéto konanie je potrebné rozhodnúť v samostatnom konaní?
- Akou formou má predchádzajúci užívateľ požadovať na súde, aby majiteľ úžitkového vzoru jeho právo uznal?
- Čo v prípade, ak majiteľ úžitkového vzoru právo predchádzajúceho užívateľa neuzná?

36. Za správny právny názor považuje dovolateľ, že v prípade, ak sa predchádzajúci užívateľ domáha uplatnenia ochrany svojho práva, je nevyhnutné, aby sa tento domáhal ochrany svojich práv v samostatnom konaní, a nie v konaní iniciovaných žalobcom. Žalovaný nemohol svoje údajné „prvoužívateľstvo“ uplatniť formou hmotnoprávnej námietky v predmetnom konaní. Uvedený názor dovolateľ odôvodnil s poukazom na znenie ust. § 13 ods. 2 ZÚV, podľa ktorého: „Ak nedôjde k dohode, môže predchádzajúci užívateľ požadovať na súde, aby majiteľ úžitkového vzoru jeho právo uznal“. To znamená, že žalovanému takéto právo zo ZÚV nevyplýva. Z dôvodu, že k dohode strán sporu ohľadom uznania práv predchádzajúceho užívateľa neprišlo, dovolateľ trval na tom, že súd by mal o takejto skutočnosti rozhodnúť v samostatnom konaní na návrh v tomto prípade žalovaného. Dôraz dovolateľ kládol na to, že v súdnom konaní prebiehajúcom cca 20 rokov, ani rozhodnutí nie je uvedené, že by bud'

prišlo k takejto dohode medzi stranami sporu alebo, že by majiteľ úžitkového vzoru (žalobca) takéto právo žalovaného uznal.

37. V ďalšom dovolateľ upozornil, že ani jeden z konajúcich súdov do dôsledkov neuviedol, z čoho vychádzal pri konštatovaní, že nie je potrebné, aby predchádzajúci užívateľ uplatnil hmotnoprávnu námietku samostatným žalobným návrhom. Nakoľko doposiaľ v judikatúre nebol vyslovený názor, že by sa predchádzajúci užívateľ ochrany svojich práv mohol domáhať aj iným spôsobom, ako len podaním samostatnej žaloby, dovolateľ uvedené považoval za zásadnú právnu otázku, ku ktorej by mal zaujať stanovisko dovolací súd.

38. Nemožnosť vzniesť hmotnoprávnu námietku žalovaným spočívajúcu v práve predchádzajúceho užívateľa v zmysle § 13 ods. 2 ZÚV v prebiehajúcom konaní, kedy žalovaný iným spôsobom nebránil svoje práva, podľa dovolateľa aj s poukazom na vykonané dokazovanie, žalovaný nemohol uniesť dôkazné bremeno pri určení práva „prednosti“. Dovolateľ trval na tom, že bolo povinnosťou žalovaného jeho údajné „prvoužívateľstvo“ preukázať všetkými dostupnými prostriedkami.

39. Nesúhlas dovolateľ vyjadril aj v súvislosti s konštatovaním konajúcich súdov, že konanie žalovaného nebolo nekalosúťažné, pretože považoval všetky tri podmienky tzv. generálnej klauzuly v zmysle ust. § 44 OBZ (musí ísť o konanie v hospodárskej súťaži, že konanie musí byť v rozpore s dobrými mravmi súťaže a konanie musí byť objektívne spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom) za naplnené a aj preukázané z vykonaného dokazovania.

40. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu dovolateľ považuje za zjavne právne nesprávny, v rozpore so základnými právami žalobcu, ktorý sa v dôsledku nekalosúťažného konania žalovaného dostal do existenčných problémov, v rozpore s elementárnymi zásadami spravodlivosti, ako z hľadiska spravodlivého procesu (v chápaní právnej istoty žalobcu za predvídateľné rozhodnutie) ako aj z hľadiska schopnosti domôcť sa ochrany práv a právom chránených záujmov na nezávislom súde.

41. V závere dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že zamietnutý nárok žalobcu prizná spolu s náhradou trov konania v rozsahu 100 %.

42. K dovolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v neprospech, ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

44. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

45. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj

právna úprava jeho prípustnosti.

46. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

47. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

48. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

49. Podľa § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

50. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

51. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. V rámci argumentácie týkajúcej sa tohto dovolacieho dôvodu dovolateľ apeloval na prekvapivosť záveru konajúcich súdov, že konanie žalovaného nie je nekalosúťažné, keď súd prvej inštancie ešte vo svojom rozsudku zo dňa 23. marca 2005, č. k. 7Cb/37/2000-358, dospel k opačnému záveru, teda že konanie žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi súťaže. K prekvapivosti názoru konajúcich súdov dovolateľ poukázal na to, že žalovaný v priebehu ďalšieho konania (cca 15 rokov) už neprodukoval žiadny relevantný dôkaz, ktorý by preukázal neopodstatnenosť podaného žalobného návrhu. Dovolateľ trval na tom, že v konaní dostatočne a jasne preukázal opodstatnenosť podaného žalobného návrhu, pričom pozornosť upriamil na kľúčový dôkaz svedčiaci v jeho prospech, a to odborné vyjadrenie Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky z 2. mája 2019.

52. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla

značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

53. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu.

54. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho, ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy.

55. Najvyšší súd akcentuje, že samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). K zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokovaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17). O taký prípad však v danej veci nejde. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sú dostatočne zrejmé jeho dôvody.

56. Je potrebné mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04). Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu.

57. Dovolací súd uvádza, že nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcu, že odvolací súd v napadnutom potvrdzujúcom rozsudku (č. l. 1076 a nasl. spisu) v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie (č. l. 1031 a nasl. spisu) vyslovil prekvapivý záver o tom, že konanie žalovaného nebolo nekalosúťažné. Napriek tomu, že súd prvej inštancie vo svojom prvom rozsudku z 23. marca 2005 sp. zn. 7Cb/37/2000, žalobe čiastočne vyhovel z dôvodu, že sa žalovaný dopustil parazitovania v zmysle § 48 OBZ, dovolací súd dáva do pozornosti, že uvedený prvý rozsudok súdu prvej inštancie bol napadnutý riadnym opravným prostriedkom, teda nenadobudol právoplatnosť. Odvolací súd uznesením z 31. mája 2007, č. k. 3Obo/34/2007-430, odvolanie žalobcu odmietol a rozsudok súdu prvej inštancie v časti vyhovujúcej žalobe pre nepreskúmateľnosť zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Proti uzneseniu odvolacieho súdu z 31. mája 2007, č. k. 3Obo/34/2007-430, podal žalobca dovolanie v časti odmietajúcej odvolanie žalobcu, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd

dovolací, uznesením z 30. septembra 2009, č. k 1ObdoV/64/2007-459, rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd po vrátení veci uznesením z 31. novembra 2010, č. k. 5Obo/112/2009-465, rozsudok súdu prvej inštancie z 23. marca 2005, č. k. 7Cb/37/2000-358, aj v jeho zamietajúcej časti na základe odvolania žalobcu zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom z 27. októbra 2015, č. k. 7Cb/37/00-611, už žalobu zamietol.

58. Z rozsudku súdu prvej inštancie zo 16. júna 2021 sp. zn. 7Cb/37/2000, je zrejmé, že v žalobe doručenej súdu prvej inštancie dňa 22. marca 2000 žalobca uplatnené nároky ochrany viazal na úžitkový vzor a na jeho ochranu nielen určením, že žalovaný porušil práva žalobcu k úžitkovému vzoru č. 2789, ale aj vo vzťahu k určeniu, že žalovaný sa dopustil voči žalobcovi nekalosúťažného konania. Súd prvej inštancie jasne vysvetlil, prečo ochrana nárokov úžitkového vzoru patrila žalobcovi od začatia súdneho konania, tzn. od podania žaloby 22. marca 2000 (§ 82 ods. 1 OSP). Existenciu zariadenia žalovaného vyhodnotil súd prvej inštancie ako preukázanú skutočnosť, ktorá vyplýva najmä zo správy o preukaznej skúške č. 30/06/99 vyhotovenej 14. decembra 1999 Technickým a skúšobným ústavom stavebným, skúšobné laboratórium Nové Mesto nad Váhom, ktorá obsahuje aj opis výroby betónových výrobkov vo výrobní žalovaného. Existenciu tohto zariadenia potvrdzujú aj výpovede svedkov a čestné prehlásenia svedkov z 20. mája 2000.

59. Dovolací súd poukazuje aj na bod 66 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie zo 16. júna 2021 sp. zn. 7Cb/37/2000, v ktorom je uvedený: „Žalovaný v súdnom konaní uplatnil proti nárokom ochrany žalobcu z úžitkového vzoru hmotnoprávnu námietku v rozsahu § 13 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. Iným spôsobom žalovaný, ktorý používal zariadenie na výrobu označených výrobkov, technické riešenie tohto zariadenia neuplatnil ani pred Úradom priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky a ani postupom podľa § 13 ods. 2 zákona č. 478/1992 Zb. Súd bol v danej veci toho názoru, na rozdiel od žalobcu o tom, že pre využívanie technického riešenia stroja žalovaného bolo potrebné, aby žalovaný uplatnil svoj nárok na uznanie proti žalobcovi na súde, že uplatnenie tejto hmotnoprávnej námietky v súdnom konaní vyžaduje jej posúdenie ako predbežnej otázky s významom pre právne posúdenie dôkazov zistených v dokazovaní pred súdom pri rozhodovaní nárokov z ochrany. Pokiaľ aj žalobca poukázal na to, že v staršej českej judikatúre sa objavujú názory, že otázku vzniku práva predchádzajúceho užívateľa nemožno posudzovať ako predbežnú otázku a táto vyžaduje samostatné konanie, súd uvádza, že predmetom tohto konania je nekalosúťažné konanie žalovaného proti žalobcovi pri podnikateľskej činnosti, o ktorom rozhoduje súd. Právne posúdenie nekalosúťažného konania nevyučuje riešenie predbežných otázok, ktorou je v tomto prípade otázka, či úžitkový vzor žalobcu pôsobil alebo nepôsobil proti žalovanému, ktorý pred vznikom práva prednosti využíval technické riešenie chránené úžitkovým vzorom. Súd vychádzal z § 13 ods. 2 zákona č. 478/1992 Zb., ktorého výkladom pri možnosti predchádzajúceho užívateľa technického riešenia požadovať na súde, aby majiteľ úžitkového vzoru jeho právo uznal, bol toho názoru, že zákonom daná možnosť nevyučuje posudzovanie predbežnej otázky spôsobom hmotnoprávnej námietky žalovaného v súdnom konaní. Posúdením a vyhodnotením dôkazov z výsluchu svedkov - zamestnancov žalovaného mal súd za preukázané, že žalovaný zostrojil zariadenie na výrobu jeho výrobkov nezávisle od žalobcu. Žalobca svoje tvrdenia o tom, že žalovaný zostrojil predmetné zariadenie výlučne na základe jeho zariadenia na výrobu stavebných prvkov z dôvodu, že prevádzky na výrobu boli umiestnené blízko seba (ulica Rybárska, Nemšová), niektorí zamestnanci žalovaného boli zamestnancami žalobcu a žalovaný kupoval výrobky žalobcu, nepreukázal v konaní bez pochybností. Tvrdenia žalobcu v tomto smere sú spochybnené aj skutočnosťou, že okrem zariadení žalobcu a žalovaného, preukázateľne existovali stroje zostrojené pred zariadeniami žalobcu a žalovaného, ktorého vlastníckmi boli v čase, keď sa žalovaný s týmto zariadením oboznámil p. Z. a p. A.. Existencia zariadenia na výrobu výrobkov bola v konaní preukázaná žalovaným fotografiami stroja p. A. z Nemšovej (č. l. 228-231), ktoré žalovaný predložil dňa 28.10.2004 k svojmu vyjadreniu k znaleckému posudku č. 003/2004. Výsledky vykonaného dokazovania, nielen jednotlivo, ale aj vo vzájomných súvislostiach, dávajú vecný dôvod k záveru, že úžitkový vzor žalobcu č. XXXX pre zariadenie na výrobu stavebných prvkov za použitia § 9 ods. 1 a § 4 ods. 3 zákona č. 478/1992 Zb. nepôsobil pred rozhodnou dobou 11.3.2000) proti žalovanému, ktorý využíval pred touto dobou, minimálne od r. 1999 technické riešenie chránené úžitkovým vzorom

nezávisle od žalobcu.“.

60. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd považuje za potrebné poukázať osobitne na samotnú žalobu z 17. marca 2000, ako aj návrh žalobcu zo 7. februára 2001 a doplňujúce podanie žalobcu z 5. februára 2001, v ktorých sám žalobca uvádza, že žalovaný už v čase podania žaloby (22. marca 2000) používal totožné zariadenie na výrobu stavebných prvkov ako žalobca, teda ešte v čase, kedy žalobcovi neprislúchala ochrana vyplývajúca z neskôr zapísaného úžitkového vzoru ani právo prednosti. Žalobca zároveň k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia z 13. júna 2001 priložil ako dôkaz č. 2 fotografie zariadenia, ktoré žalovaný používa od marca 2000, kde je vidno aj manipulačnú plošinu a nájazdovú plošinu neskôr označenú znalcom Ing. Q. znaleckom posudku č. 003/2004 číslami 6 a 20. Žalobca od začiatku konania nenamietal, že by zariadenie, ktoré používal žalovaný v čase podania žaloby nebolo zhodné so zariadením žalobcu, a teda s technickým riešením žalobcu neskôr chráneným úžitkovým vzorom č. XXXX, žalobca namietal výlučne nezávislosť vytvorenia zariadenia žalovaného, pričom uvádzal, že predchádzajúci zamestnanec žalobcu E. A., sa mal od 18. augusta 1999 zamestnať u žalovaného, teda zhruba v čase kedy mal žalovaný začať s výrobou výrobkov na zariadení zhodnom so zariadením žalobcu. Svedok E. A. pritom na pojednávaní 25. júna 2003 vypovedal, že do uvedeného dátumu bol síce zamestnancom žalobcu, ale u žalovaného začal pracovať až na jar v roku 2000, kedy už žalovaný mal svoj stroj vytvorený a mal na ňom aj nájazdovú plošinu, ale iných rozmerov, ako žalobca.

61. Súd prvej inštancie vyhodnotil existenciu zariadenia žalovaného v roku 1999 za preukázanú, na základe správy o preukaznej skúške č. 30/06/99 vyhotovenej 14. decembra 1999 Technickým a skúšobným ústavom stavebným, skúšobné laboratórium Nové Mesto nad Váhom, ďalej na základe výpovedí svedkov a aj čestných prehlásení svedkov (zamestnancov žalobcu) z 20. mája 2000 predložených samotným žalobcom. Ako vyplýva z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, súd prvej inštancie pri tomto skutkovom závere zohľadnil aj výpovede W. Q., Q. X., L. X., E. A. a Q. V. Z uvedených výpovedí vyplynulo, že zariadenie žalovaného bolo zostrojené pred vznikom práva prednosti žalobcu a bolo vytvorené nezávisle od žalobcu. Vo vzťahu k správam o preukaznej skúške č. 30/06/99 a č. 30/15/00 vypracovaných Technickým a skúšobným ústavom stavebným, pobočka Nové Mesto nad Váhom, odvolací súd uvádza, že predmetom týchto skúšok nebolo skúmanie zariadenia žalovaného, ale jeho výrobkov, uvedené správy neobsahujú podrobný opis zariadenia žalovaného a navyše nie je pravdou, že by z nich vyplývalo, že k 17. novembru 2000 ešte nebolo zariadenie žalovaného opatrené nájazdovou a manipulačnou plošinou, keď 17. november 2000 je len dátum vyhotovenia správy č. 30/15/00, avšak vzorky betónových výrobkov boli odobraté k preukaznej skúške dňa 10. júla 2000 (číslo listu 3 predmetnej správy), ku ktorému dátumu sa vzťahuje aj opis ich výroby, preto uvedené správy ani nie sú spôsobilé preukázať, že by po čase vzniku práva prednosti (11. septembra 2000) prišlo k prispôbeniu stroja žalovaného podľa vzoru žalobcu.

62. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu dostatočne jasne vysvetlil, z akých vykonaných dôkazov vychádzal pri svojich záveroch, a že k záveru o naplnení hypotézy ust. § 13 ods. 1 ZÚV, teda nezávislému vytvoreniu zariadenia žalovaného pred vznikom práva prednosti žalobcu, ho viedli viaceré dôkazy, a to nie len faktúry predložené žalovaným, ale aj vykonané dôkazy, výsluchy viacerých svedkov navrhnutých aj samotným žalobcom (E. A.), čestné prehlásenia podpísané samotnými zamestnancami žalobcu a predložené žalobcom, denníkom prác žalovaného. Tieto dôkazy vyhodnotil súd jednotlivo a aj vo vzájomnej súvislosti. Vo všeobecnosti by podľa odvolacieho súdu blízkosť prevádzok sporových strán a presun zamestnanca od žalobcu k žalovanému bola skutočnosťou, ktorá by svedčila v prospech žalobcu, avšak súdy sú povinné ku každej veci pristupovať jednotlivo. Odvolací súd bol toho názoru, že obsah spisu v tejto veci dáva dostatočne jasný podklad pre skutkové závery konštatované súdom prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd stotožnil so skutkovými zisteniami zistenými súdom prvej inštancie a odvolacie námietky žalobcu vyhodnotil za nedôvodné.

63. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, že nezistil v závere súdu prvej inštancie o tom, že zo strany žalovaného nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty nekalosúťažného konania, pochybenia alebo logické nesprávosti. Odvolací súd skonštatoval, že v konaní nebolo preukázané, že by

správanie súťažiteľa (žalovaného) bolo v rozpore s dobrými mravmi súťaže. Žalovaný neporušoval práva žalobcu k úžitkovému vzoru. Súčasne nebolo preukázané, že by žalovaný napodobňoval výrobky žalobcu, a tým vyvolal nebezpečenstvo zámieny v iných, ako z povahy výrobku funkčne a technicky predurčených vlastnostiach. V konaní neboli preukázané ani ďalšie tvrdenia žalobcu, a síce že žalovaný mal osadením reklamnej tabule zavádzať zákazníkov, prezentovať testy žalobcu za vlastné, úmyselne znižovať ceny svojich výrobkov alebo rozširovať o žalobcovi a jeho výrobkoch nepravdivé informácie. Odvolací súd upozornil, že len samotné osadenie reklamnej tabule nemôže byť kvalifikované ako nekalosúťažné konanie, pričom z tvrdení a dôkazov predložených žalobcom nevyplývalo, že by osadením reklamnej tabule žalovaný porušil dobré mravy súťaže. Keďže uvedené tvrdenia žalobcu neboli v konaní preukázané, odvolací súd vyjadril súhlas so správnosťou konštatovania súdu prvej inštancie o tom, že dôvod pre vyhovieť žalobe v tejto časti nezistil.

64. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa prekvapivosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie dovolací súd uvádza, že o prekvapivé rozhodnutie predstavujúce vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP ide vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie na odlišných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za predpokladu, že nepostupoval v súlade s ustanovením § 382 CSP (k tomu vid' aj R 33/2011, 3Cdo/76/2014, 4Cdo/299/2014). O uvedený prípad prekvapivosti, prípad porušenia právnej istoty z dôvodu neakceptácie právne záväzného právneho záveru odvolacieho súdu súdom prvej inštancie, či dokonca o porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces tým, že by odvolací súd vo svojom rozsudku nerešpektoval a poprel vlastné predchádzajúce rozhodnutie v tom istom konaní, sa v súdnej veci podľa dovolacieho súdu nejedná.

65. Z obsahu spisu i rozhodnutí súdov oboch inštancií je zjavné, že pri formovaní záveru, že sa žalovaný nedopustil nekalosúťažného konania, vychádzali z faktúr predložených žalovaným, výpovedí viacerých svedkov navrhnutých aj samotným žalobcom, čestných prehlásení podpísanými samotnými zamestnancami žalobcu, denníkom prác žalovaného.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené má dovolací súd za to, že námietka dovolateľa týkajúca sa prekvapivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu nie je opodstatnená.

67. Z obsahu dovolania vyplýva aj námietka žalobcu o nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, keď tento neuviedol, z čoho vychádzal pri konštatovaní, že nie je potrebné, aby predchádzajúci užívateľ uplatnil hmotnoprávnu námietku samostatným žalobným návrhom.

68. Námietku nedostatočného odôvodnenia vytykanú odvolaciemu súdu napriek jej zaradeniu v dovolaní v rámci argumentácie k dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolací súd subsumoval pod ust. § 420 písm. f) CSP. Na tomto mieste dovolací súd poukazuje na bod 28. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, kde sa tento s uvedenou právnou otázkou zaoberal. Odvolací súd vyslovil, že podľa jeho názoru, nič nebránilo žalovanému v súlade s § 13 ods. 1 ZÚV v súdnom konaní, v ktorom sa žalobca ako majiteľ úžitkového vzoru domáha žalobou na plnenie proti žalovanému povinnosti zdržať sa používania technického riešenia chráneného úžitkovým vzorom žalobcu a zapltenia finančného zadosťučinenia, teda práv patriacich majiteľovi úžitkového vzoru, namietat, že úžitkový vzor žalobcu proti žalovanému nepôsobí. Túto otázku bol súd prvej inštancie oprávnený skúmať ako otázku predbežnú. Podľa odvolacieho súdu ust. § 13 ods. 2 ZÚV nestanovovalo pre žalovaného povinnosť uplatniť svoje právo predchádzajúceho užívateľa výlučne prostredníctvom samostatnej určovacej žaloby a nemožnosť brániť sa v konaní iniciovanom majiteľom úžitkového vzoru právom predchádzajúceho užívateľa. Účelom ust. § 13 ods. 2 ZÚV bolo podľa odvolacieho súdu umožniť predchádzajúcemu užívateľovi priamo ustanovením v osobitnom zákone podať žalobu o určenie, ktorá bude slúžiť na odstránenie stavu prípadného ohrozenia práva predchádzajúceho užívateľa, bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu, nie však obmedzenie práva predchádzajúceho užívateľa stanovením výlučného spôsobu jeho uplatnenia. Týmto dovolací súd konštatuje, že nezistil

dôvodnosť námietky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

69. Vzhľadom na vyššie uvedené považuje dovolací súd námietku žalobcu ohľadom nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako nedôvodnú.

70. Dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj rozsudok odvolacieho súdu vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP spĺňajú, a preto ich možno považovať za preskúmateľné a ústavne akceptovateľné.

71. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

72. Dovolateľ okrem dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP v rámci dovolania vytýkal aj nesprávne právne posúdenie veci zo strany odvolacieho súdu, a to v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého sa jedná o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

73. Dovolateľ vyslovil znenie právnej otázky doposiaľ dovolacím súdom nevyriešenej nasledovne: „či žalovaný mohol v konaní uplatniť námietku práva predchádzajúceho užívateľa podľa § 13 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch ako hmotnoprávnu námietku?“. Uvedenú právnu otázku dovolateľ doplnil ďalšími (4) otázkami:

- Je nevyhnutné, aby užívateľ svoje právo predchádzajúceho užívateľa uplatnil samostatnou (určovacou) žalobou?
- Je možné posúdiť otázku vzniku práva predchádzajúceho užívateľa ako predbežnú otázku, alebo takéto konanie je potrebné rozhodnúť v samostatnom konaní?
- Akou formou má predchádzajúci užívateľ požadovať na súde, aby majiteľ úžitkového vzoru jeho právo uznal?
- Čo v prípade, ak majiteľ úžitkového vzoru právo predchádzajúceho užívateľa neuzná?

74. Ak sa predchádzajúci užívateľ domáha uplatnenia ochrany svojho práva, je podľa názoru dovolateľa nevyhnutné, aby sa tento domáhal ochrany svojich práv v samostatnom konaní, a nie v konaní iniciovaných žalobcom. Inými slovami, žalovaný nemohol svoje údajné „prvoužívateľstvo“ uplatniť formou hmotnoprávnej námietky v predmetnom konaní. Podporne dovolateľ upriamil pozornosť na znenie ust. § 13 ods. 2 ZÚV, podľa ktorého: „Ak nedôjde k dohode, môže predchádzajúci užívateľ požadovať na súde, aby majiteľ úžitkového vzoru jeho právo uznal“. To znamená, že žalovanému takéto právo (právo predchádzajúceho užívateľa) zo ZÚV nevyplýva, pretože k dohode strán sporu ohľadom uznania práv predchádzajúceho užívateľa neprišlo. Dovolateľ trval na tom, že súd by mal o takejto skutočnosti rozhodnúť v samostatnom konaní na návrh, v tomto prípade žalovaného. Dôraz dovolateľ kládol na to, že v doterajšom súdnom konaní, ani rozhodnutí nie je uvedené, že by k takejto dohode medzi stranami sporu došlo alebo, že by majiteľ úžitkového vzoru (žalobca) takéto právo žalovaného uznal. Pri zohľadnení nemožnosti vzniesť hmotnoprávnu námietku žalovaným spočívajúcu v práve predchádzajúceho užívateľa v zmysle § 13 ods. 2 ZÚV v prebiehajúcom konaní, kedy žalovaný iným spôsobom nebránil svoje práva, podľa dovolateľa aj s poukazom na vykonané dokazovanie, žalovaný nemohol uniesť dôkazné bremeno pri určení práva „prednosti“. Dovolateľ trval na tom, že bolo povinnosťou žalovaného jeho údajné „prvoužívateľstvo“ preukázať všetkými dostupnými prostriedkami.

75. Z ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP vyplýva, že dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že

dovolať uvedie právne posúdenie vecí, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Toto ustanovenie pritom nemôže byť posudzované izolovane, ale len v spojení s vyššie citovaným § 421 ods. 1 CSP.

76. Dovolací súd uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje, alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne, alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

77. Dovolací súd vo vzťahu k vyššie uvedenému žalobcom namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu zo strany odvolacieho súdu uvádza, že všeobecne platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

78. Z obsahu spisu je zrejmé, že po viacerých návrhoch žalobcu na zmenu žaloby, na základe posledného návrhu na zmenu žaloby predneseného žalobcom na pojednávaní dňa 26. mája 2021, Krajský súd v Trenčíne pripustil nasledovné znenie žalobného petitu: I. Súd určuje, že žalovaný porušil práva žalobcu k úžitkovému vzoru UV2789; II. Súd určuje, že žalovaný sa dopustil voči žalobcovi nekalosúťažného konania; III. Súd priznáva žalobcovi právo uverejniť výrok rozsudku v Trenčianskych novinách a Nemšovskom spravodaji na trovy žalovaného; IV. žalovaný je povinný uhradiť žalobcovi trovy konania a trovy právneho zastúpenia.

79. Dovolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanej spore kľúčovou a podstatnou právnou otázkou pre rozhodnutie konajúcich súdov bola v prvom rade tá, či žalobca mal na ním požadovaných určeníach k úžitkovému vzoru UV2789 a k určení nekalosúťažného konania, naliehavý právny záujem, ktorý vyžaduje existujúci stav určenia v čase rozhodnutia predmetu sporu súdom.

80. V súvislosti s určením porušenia práva žalobcu k úžitkovému vzoru krajský súd zdôraznil, že v tomto konaní rozhoduje o nekalosúťažnom konaní s tým, že na určenie konania za nekalosúťažné je potrebné kumulatívne splniť tri podmienky: (1) musí ísť o konanie v hospodárskej súťaži, (2) konanie musí byť v rozpore s dobrými mravmi súťaže a (3) konanie musí byť spôsobilé privodiť ujmu iným súťažiteľom alebo spotrebiteľom. Konajúce súdy nekalosúťažné konanie nezistili. V tejto súvislosti prvoinštančný súd okrem iného, ako predbežnú otázku posudzoval aj námietku žalovaného v zmysle § 13 ods. 1 ZÚV, že úžitkový vzor žalobcu proti žalovanému nepôsobí, pričom žalovaný svoje právo predchádzajúceho užívateľa iným spôsobom neuplatnil. Súd prvej inštancie uviedol, že úžitkový vzor žalobcu č. 2789 pre zariadenie na výrobu stavebných prvkov, na základe použitia § 9 ods. 1 a § 4 ods. 3 ZÚV nepôsobil pred rozhodnou dobou (11. marca 2000) proti žalovanému, ktorý využíval minimálne od roku 1999 technické riešenie chránené úžitkovým vzorom. Krajský súd považoval za podstatný aj zánik platnosti úžitkového vzoru 11. septembra 2007 a pozastavenie prevádzkovania živnosti výroby betónových výrobkov žalobcom v čase od 28. júla 2005 do 8. januára 2006. Vzhľadom na to, že ochrana úžitkového vzoru zanikla 11. septembra 2007 a úžitkový vzor zároveň nepôsobil voči zariadeniu žalovaného na výrobu betónových výrobkov, vo veci konajúce súdy zamietli žalobu, a to pre chýbajúci naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení.

81. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené, dovolaciu otázku žalobcu „či žalovaný mohol v konaní uplatniť námietku práva predchádzajúceho užívateľa podľa § 13 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch ako hmotnoprávnu námietku?“, doplnenú o štyri podotázky (viď bod 73 tohto rozhodnutia), nepovažuje za rozhodujúcu (kľúčovú) pre rozhodnutie vo veci samej, keďže k zamietnutiu žaloby došlo pre chýbajúci naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení o porušení práva žalobcu k úžitkovému vzoru UV2789 a určenia, že žalovaný sa dopustil voči žalobcovi nekalosúťažného konania. Dovolateľom nastolená právna otázka sa týka len otázky predbežnej v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 478/1992 Zb. o úžitkových vzoroch, teda nie rozhodujúcej v zmysle predmetu tohto konania vedeného v zmysle § 44 ods. 1 a 2, § 47 písm. c), § 48 a § 50 OBZ s akcentom na skutočnosť, že k zamietnutiu žaloby došlo pre absentujúci naliehavý právny záujem, čo je podmienkou nevyhnutnou pre meritórne rozhodnutie veci. Dovolateľom špecifikovaná právna otázka je týmto vymedzená v rozpore s § 432 ods. 1 a 2 CSP a z uvedeného dôvodu neprípustná.

82. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu vyvodená podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c), f) CSP, odmietol.

83. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá CSP). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, pričom žalovanému, ktorý bol v dovolacom konaní úspešný, nepriznal náhradu trov konania, keďže mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

84. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.